

Τὸ μὴ ὀρώμενον εἶναι ὅτι δαπανήσας ὁ Εὐπολις ἐξ φράγκα εἰς πράγμα τι δὲν ἤμπορεῖ πλέον νὰ δαπανήσῃ αὐτὰ εἰς ἄλλο. Τὸ μὴ ὀρώμενον εἶναι ὅτι ἂν δὲν εἶχε ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν συντριφθεῖσαν ὕελον, ἤθελεν ἀντικαταστήσει τὰ παλαιὰ ὑποδήματά του π. χ. ἢ προσθέσει ἐν βιβλίον εἰς τὴν βιβλιοθήκην του. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἤθελε κάμει οἰανδήποτε ἄλλην χρῆσιν τῶν ἐξ φράγκων, ἣν δὲν δύναται μετὰ τὸ συμβᾶν τῆς ὑέλου νὰ κάμῃ.

Ἄς κάμωμεν λοιπὸν τὸν λογαριασμὸν τῆς καθ' ὅλου βιομηχανίας.

Τῆς ὑέλου συντριφθείσης, ἡ βιομηχανία αὐτῆς ἐμψυχοῦται ἀναλόγως τῶν ἐξ φράγκων. Τὸ ὀρώμενον.

Τῆς ὑέλου μὴ συντριφθείσης, ἡ ὑποδηματοποιητικὴ βιομηχανία, ἡ οἰαδήποτε ἄλλη, ἐμψυχοῦται κατὰ τὴν αὐτὴν τῶν ἐξ φράγκων ἀναλογία. Τὸ μὴ ὀρώμενον.

Ἐχοντες δὲ ὑπ' ὄψιν τὸ μὴ ὀρώμενον, καθὸ ἀρνητικὸν, καὶ τὸ ὀρώμενον, καθὸ θετικὸν, συμπεραίνομεν ὅτι ἡ καθ' ὅλου βιομηχανία, ἡ τὸ σύνολον τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας, δὲν ὠφελεῖται ἐκ τῆς καταστροφῆς ἢ ἐκ τῆς μὴ καταστροφῆς τῆς ὑέλου.

Ἄλλ' ἄς κάμωμεν καὶ τὸν λογαριασμὸν τοῦ Εὐπόλιδος.

Ἐν τῇ πρώτῃ ὑποθέσει, τῆς καταστροφῆς τῆς ὑέλου, δαπανῶν ἐξ φράγκα ἀπολαύει ὅ, τι καὶ πρότερον ἀπῆλαυε, τὴν χρῆσιν ὑέλου.

Ἐν τῇ δευτέρᾳ, τῆς μὴ καταστροφῆς, ἤθελε δαπανῆσαι ἐξ φράγκα εἰς ὑποδήματα, καὶ ἤθελεν ἔχει καὶ ὑποδήματα καὶ ὕελον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Εὐπολις ἀποτελεῖ καὶ αὐτὸς μέρος τῆς κοινωνίας, ἐπεται ὅτι αὐτὴ ἡ κοινωνία ἐν συνόλῳ, ἰσοζυγίου γενομένου τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἀπολαύσεως, ἐξημιώθη τὴν ἀξίαν τῆς συντριφθείσης ὑέλου.

Ἐκ τῆς γενικεύσεως ταύτης φθάνομεν εἰς τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο συμπέρασμα—«Ἡ κοινωνία χάνει τὴν ἀξίαν τῶν ἀνωφελῶς καταστρεφόμενων πραγμάτων», καὶ εἰς τὸν ἀφορισμὸν τοῦτον προσέτι—«Τὸ φθεῖρειν, τὸ συντρίβειν, τὸ ἀσπτεύειν δὲν εἶναι ἐνίσχυσις τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας», ἢ, συντομώτερον, «Ἡ φθορὰ δὲν εἶναι ὠφέλεια».

Τί λέγετε πρὸς ταῦτα ὕμεις, οἱ αὐτόκλητοι ὑπέρχασι τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας, οἱ μετὰ τοσαύτης ἀκριθείας ὑπολογίζοντες τὰ κέρδη τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας, ἀνοί Παρίσιοι ἐμπυρολόγων, τὸσον διὰ πᾶσαν ἀνοικοδομητέαν οἰκίαν;¹

1. Οἱ τοῦ προστατευτικοῦ συστήματος ὁπαδοὶ θεωροῦσιν ὡς εὐτύχημα τῆς Ἀγγλίας τὴν διὰ πυρὸς, τὸ 1666, καταστροφὴν τῶν δύο τρίτων τοῦ ἄστεως τοῦ Λονδίνου, οἷσι ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀνοικοδομήσεως προήλθεν ἀπειρία εἰσοδημάτων. Τὸν δαπανηρὸν καὶ καταστρεπτικὸν πόλεμον θεωροῦσιν ὡς πηγὴν πλούτου. Εὐλογοῦσι δὲ τὰ ἐκ τῆς ὑπερτιμῆσεως τῆς καυσίμου ὕλης παρεπιθέμενα εἰς τὸν πολ-

Στενοχωροῦμαι ἀληθῶς ταρασσῶν τοὺς εὐφρεῖς τῶν προστατευτικῶν συλλογισμοὺς, τοσοῦτο μᾶλλον ὅσον ἐνεφύσησαν τὸ πνεῦμα αὐτῶν εἰς τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν. Ἀλλὰ τοὺς παρακαλῶ νὰ ἐπαναλάβωσιν αὐτοὺς, παρὰ τὴν στήλην τοῦ ὀρωμένου προσθέτοντες καὶ στήλην τοῦ μὴ ὀρωμένου.

Πρέπει νὰ σημειώσῃ καλῶς ὁ ἀναγνώστης ὅτι ἐν τῷ μικρῷ δράματι, τῷ ἐνώπιόν του ἐκτυλιχθέντι, δὲν εἶναι δύο, ἀλλὰ τρία τὰ πρόσωπα. Τὸ πρῶτον εἶναι ὁ Εὐπολις, ὁ ἀναλωτῆς ἐκείνος, ὅστις, ἕνεκα τῆς συντριφθείσης ὑέλου, περιωρίσθη εἰς μίαν μόνον, ἀντὶ νὰ ἔχῃ δύο ἀπολαύσεις. Τὸ δεύτερον εἶναι ὁ ὑελοποιὸς, οὗ τινος τὴν βιομηχανίαν ἐνίσχυσε τὸ ῥῆθὲν περιστατικόν. Τὸ τρίτον εἶναι ὁ ὑποδηματοποιὸς, ἡ οἰοσδήποτε ἄλλος, οὗ τινος ἡ ἐργασία, ἕνεκα τοῦ αὐτοῦ περιστατικοῦ, δὲν ἐνίσχυθη. Τὸ τελευταῖον τοῦτο πρόσωπον ἀφίνουσιν ἐν τοῖς παρασκηνίοις κεκρυμμένον, καὶ ἐν τούτοις, προσωποιοῦν τὸ μὴ ὀρώμενον, εἶναι στοιχεῖον ἀναγκαῖον τοῦ προβλήματος. Τὸ πρόσωπον τοῦτο ποιεῖ ἡμῖν καταληπτὴν πόσον εἶναι παράλογον νὰ βλέπωμεν ἐν τῇ καταστροφῇ ὠφέλειαν. Αὐτὸ θέλει ἡμᾶς διδάξει ἀμέσως ὅτι οὐχ ἥττον παράλογον εἶναι νὰ βλέπωμεν ὠφέλειαν ἐν τοῖς τῶν συναλλαγῶν περιορισμοῖς, οἵτινες τελευταῖον εἶναι καταστροφῇ μερικῇ. «Ὅσον ἂν λεπτομερῆστα ἐξετασθῶσι τὰ ὑπὲρ τοῦ συστήματος ἐπιχειρήματα, θὰ εὐρεθῇ πάντοτε ἡ παράφρασις τῆς δημόδους ταύτης ῥήτρας—«Τί θὰ ἐγίνοντο οἱ ὑελοποιοὶ, ἂν δὲν ἐσυντρίβοντο ποτὲ αἱ ὕελοι!»

¹ Ἐπειτα συνέζητα.

I. B.

Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καθιερώθη ἡ ἀρχή, ὅτι ἀθέμιτος εἶναι ἡ ἐναρξίς ἐχθροπραξιῶν πρὸς τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου, ἥτις ἐτελείτο ὑπὸ τῆς ὀρισμένης τῶν κηρύκων τάξεως διὰ συμβόλων· οὕτως οἱ Ἕλληνες, διὰ κηρύκων προαναγγέλλοντες τὸν πόλεμον, προσέβαλον ἀμὸν εἰς τὴν πολεμίαν δύναμιν· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι διὰ τῶν εἰρηνοφυλάκων ἐξέριπτον κατὰ τῆς πολεμίας χώρας βέλος σκληρυνθὲν καὶ καθημαγμένον· οἱ δὲ Πέρσαι ἐζήτουν διὰ τῶν κηρύκων γῆν καὶ ὕδωρ· ὁ Ἑμίρης τοῦ Λιβάνου ἐπεμψε πρὸς Λουδοβίκον τὸν Θ' τῆς Γαλλίας ὡς σύμβολον τῆς πρὸς αὐτὸν κηρύξεως τοῦ πολέμου τρία ξίφη καὶ ἐν σάβανον.

Περὶ τὸ τέλος ὅμως τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος ἀπῆλλαξαν αἱ δυνάμεις ἑαυτὰς πάσης ὠλαπλασιασμὸν τῶν μηχανῶν προσκόμματα, καὶ εὐχονται νὰ εἰδῶσι πάλιν διὰ τῶν χειρῶν γινόμενον καὶ δι' ἰδρωτῶν καὶ μόχθων, ὅ, τι ἀπονητὶ διὰ τῶν μηχανῶν γίνεται. Προστατευτικοὶ γίνονται οἱ ἀπαιτοῦντες μεγάλους τεχνικὰς φόρους ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ξένων προϊόντων, χάριν ἐνίσχυσεως τῆς ἐθνικῆς, ὡς λέγουσιν, ἐργασίας. Ἀπαγορευτικοὶ δὲ οἱ δι' ὑπερβάλλοντα ἐκ τῶν ξένων προϊόντων ὄψων τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν ἀπαιτοῦντες. Ὁ Bastiat εἰρωνεύεται ἀμφοτέρους.

ρισμένης διατυπώσεως ἀρκούμενοι εἰς τὴν κοινοποίησιν ἐγγράφου, καλουμένου ἀνακοίνωσις (ultimatum, τελεσίγραφον), ὅπερ περιέχει τὰς αἰτιάσεις κατὰ τοῦ ἀδικούντος καὶ συγκεκριλαιοῦ τὰς ὀριστικὰς ἀξιώσεις, ἐκζητεῖ δὲ τὴν προσεχῆ, ἢ καὶ ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας, παραδοχὴν αὐτῶν, καταλήγουσα συνήθως εἰς δήλωσιν προσφυγῆς εἰς τὰ ὄπλα πρὸς ἐπίτευξιν ἱκανοποιήσεως.

Η ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ

[Ἐκ τοῦ ἐκδοθέντος ἐν 1876 ἔτει συγγράμματος τοῦ Alfred de Brébat.]

Μετάφρασις Ν. Α. Λεβίδου.

Συνήχησι· (ὁδὸς αὐτῆς 59)

Ι'

Ἡ λέξις φακίρης, παραγομένη ἐξ ἀραβικῆς, σημαίνει ἐπαίτην, εἶναι δὲ ἢ μᾶλλον ἐν χρήσει, ἂν καὶ αἱ λέξεις *saniassy* καὶ *joghis* εἰσὶν ἀκριβεστεραι, προκειμένου περὶ ἀνθρώπων, ἀνηκόντων τῇ βραχμυκῇ θρησκείᾳ. Ἐν ἀρχῇ οἱ φακίραι ἀφίερον τὴν ζωὴν αὐτῶν εἰς νηστείας, εἰς προσευχὰς καὶ εἰς θρησκευτικὰς τινὰς ἐξασκήσεις. Ἄλλ' ἐπειδὴ αἱ θρησκευτικαὶ ἐνασχολήσεις ἐκόλυον πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν, πολλοὶ τῶν πιστῶν ἐνόμισαν καθῆκον αὐτῶν νὰ σπεύδωσι πρὸς βοήθειαν τῶν φακίρων, τὰ δῶρα δὲ τότε συνέρρον εἰς τὰς καλύβας αὐτῶν καὶ εἰς τὰ ἀπὸ τῶν ὄμων διασάκκια. Μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἢ τυρλὴ ὑπερβολὴ παρὰ τισὶ *joghis*, καὶ ἠπλήρης χαλάρωσις τῶν ἠθῶν παρ' ἄλλοις κατέστησαν αὐτοὺς ἢ μωροὺς φανατικοὺς, ἢ σκαιῶς ἐδεδιητημένους. Ὁ μὲν λοιπὸν διακρίνει ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας, μὴ γευόμενος οὐδὲ τροφῆς οὐδὲ ὕδατος, βεβυθισμένος εἰς εἶδος τινος ἀφαιρέσεως καὶ ἐκστάσεως ὃ δὲ ὑπόσχεται τῷ Θεῷ νὰ μείνῃ ἀκίνητος ἐπὶ πολλὴν χρόνον, ἐν θέσει μάλιστα δυσκόλῃ καὶ κοπιᾷδει, κρατῶν π. χ. τὴν χεῖρα ὑψωμένην, ἢ τὸ γόνυ κεκλιμένον, ἐξ οὗ πολλάκις τὰ μέλη τοῦ σώματος ἀγκυλοῦνται, μὴ ἐπανερχόμενα εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῶν κατάστασιν. Ἄλλοι κατακλίνονται ἐπὶ σανίδων ἐγχοσῶν ἤλους, ὧν τὰ ἄκρα εἰσὶν ἀνεστραμμένα πρὸς τὰ ἄνω, ἐπιφέροντα πόνους ὀριμῆς εἰς τὸν κατακλινόμενον, καὶ τινες ὑποβάλλονται εἰς βασάνους ἐκουσίας, ἃς αὐτοὶ ἐφευρίσκουσι. Πρέπει ὅμως νὰ δηλολογήσω, ὅτι πάντες οὗτοι ἀποτελοῦσι τὴν μειονοφηρίαν, ἢ δὲ πλειονοφηρίαν τῶν φακίρων συγκροτεῖται ἐξ ἀρειῶν, ἐδεδιητημένων, κλεπτῶν, παντὸς κακοουργήματος ἐνόχων. Ἄλλοτε, ὅτε οἱ Ἄγγλοι δὲν ἐκέκτηντο οὔτε τὴν δύναμιν οὔτε τὴν ἐπιρροὴν τῆς σήμερον, οἱ φακίραι, περὶ τοὺς δισχιλίους ἢ τρισχιλίους συνθηροζόμενοι, διέτρεχον τὴν χώραν, ὡς ἄλλη θεομηνία μαστίζοντες αὐτήν. Καὶ ὅτε τὰ σίφη ταῦτα ἐπλησίαζον πρὸς τὰ χωρία, πάντες οἱ κάτοικοι ἐφευγον, εὐτυχεῖς ἐκφυγεῖς θεωροῦντες,

ὅταν οἱ ἅγιοι οὗτοι προσκυνηταί, ἀρκούμενοι εἰς λαφυραγωγίαν, δὲν ἀπήτουν νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες.

Φέροντες πάντες ῥάβδους μακρὰς ἐκ σιδήρου, τὸ δὲ σῶμα πηλῷ καὶ ἄλλαις ἀκαθαρσίαις ἠλειμμένον ἔχοντες, ὁμοιάζουσι μᾶλλον θηρίοις ἀγρίοις, ἢ πλάσμασιν ἀνθρωπίνοις. Ὅσοι βλακίστεροι φαίνονται, τόσο εἰσὶ καὶ σεβαστότεροι· ἀναστρέφοντες δὲ μανιωδῶς τοὺς ὀφθαλμούς, παρίστανται ἀποτροπαιότατοι. Ἐν τισὶ πόλεσι τῆς Ἰνδοστάνης, ὅπου ὁ εὐρωπαϊκὸς πληθυσμὸς δὲν ἠῤῥησεν ἔτι, εἰσέρχονται εἰς τὰ ἐργαστήρια, καὶ λαμβάνοντες ἐκεῖθεν τὰ ἀναγκαῖα, ἀφίνουσιν ὡς νόμισμα τὰς εὐχὰς αὐτῶν, ἢ ἐν στιγμικῇ γενναιοδωρίας μεγάλῃς μικρὸν τι περιάπτον. Πλὴν ταῦτα δὲν συμβαίνουσιν ἐν ταῖς ἀγγλικαῖς πόλεσιν.

Ἐνθυμοῦμαι ἐν τούτοις συμβᾶν τι παράδοξον, ὅπερ μοι συνέβη, ὅτε ἡμέραν τινὰ μετὰ τῶν ὑπηρέτων μου Μαρῖνου καὶ Νιλοῦ καὶ μετὰ δύο κυνῶν φίλου ἐξῆλθον πρὸς θήραν. Εἶχον φονεῦσαι τινὰ πτηνὰ, ὅτε, πορευόμενος πρὸς τὸ *ralanquin-carriage*, βλέπω τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν μου, ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ Νιλοῦ καὶ τοῦ ὑπηρετοῦ, σταματῶσαν ἐξαίφνης. Ἐπειτα ἀμφότεροι σπεύδουσι πρὸς συνάντησίν μου. Παρατηρῶ λοιπὸν παρὰ τὴν ὁδὸν φρικώδη τινὰ μορφὴν μὲ ἀδιευθέτητον μέλαιναν κόμην, καὶ ὑπὸ ἀκάθαρτα ῥάχη ἀναγωνίζω φακίρην τινὰ δυσειδέστατον, ἀναστρέφοντα ὀφθαλμούς ἀγρίους καὶ προφέροντα ὕβρεις σκαιῆς, ἐνῷ συγχρόνως εἰναί μιν μακρὰν ἐκ σιδήρου ῥάβδον. Κατ' ἀρχὰς ἐσκέφθην νὰ πυροβολήσω κατ' ἐκείνου, ἀλλ' ἀμέσως ἐνόησα, ὅτι δὲν εἶχον ἀπέναντί μου ἀντίπαλον γενναῖον.

— Μπαζίσι, Σαχῆδ, μπαζίσι, μοι εἶπε, διακόπτων τὰς φρονητικῶδεις κινήσεις, καὶ τείνων χεῖρα τοσοῦτον ὀυπαρὰν ὅσον καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα.

Ἄλλ' ἐγὼ, ἐξακολουθῶν νὰ παρατηρῶ περιέργως τὸν ἀνθρώπον, δὲν ἀπήνητησα ἀμέσως, ἢ δὲ ἔλλειψις αὐτῆς σεβασμοῦ ἐξῆρθεῖσεν ἀναμφιβόλως τὸν φακίρην, ὅστις ἐφαίνετο ὡσεὶ παράφρων. Ἠρξάτο τότε ὕβριζων καὶ ἀπειλῶν, ἐμποδιζὼν με μάλιστα νὰ προχωρήσω. Τὸ πρᾶγμα τοιοῦτοτρόπως καθίστατο ὀχληρὸν, διότι ἐνῷ αὐτὸς ἐπέμεναν, ἐγὼ δὲν ἀπεφάσιζον καὶ νὰ κτυπήσω τόσο ἄθλιον ἀνθρώπον.

Πλὴν ὁ ἠρωϊκὸς Μαρῖνος, ὡς *deus ex machina*, ὡς θεὸς ἀπὸ μηχανῆς, ἔλυσε τὸ ζήτημα· διότι ἀρχίσας νὰ κτυπᾷ κατὰ κεφαλῆς τὸν φακίρην, ἐνῷ συγχρόνως ὁ ἕτερος τῶν κυνῶν εἶχεν ὀρμήσει κατ' αὐτοῦ, ἔτρεψεν αὐτὸν ἀμέσως εἰς φυγὴν ταχίστην. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ φακίρης ἐκείνος ἐφυλακίσθη, ὡς προσβαλῶντινα Ἀγγλίδα. Ταῦτα ὅμως σπανιότατα συμβαίνουσι, διότι μόνον οἱ φανατικώτατοι ἐπιτίθενται κατὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν τόσο ἐγγὺς τῆς Καλκούττας.